

prima instanță: Gh. Bîrsan

dosar nr.3rh-97/16

instanța de apel: E. Ababei, G. Polivenco, A. Garbuz

instanța de recurs: T. Chișca-Doneva, A. Cobăneanu, Iu. Bejenaru

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de către Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Roman Crivenco,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Arehta Tatiana împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2016, prin care a fost respins recursul declarat de Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Arehta Tatiana cu toate materialele anexate,

constată:

La 09 iulie 2015, Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii a indicat, că în perioada 01 iulie 2012 - 31 august 2012 a activat în cadrul ÎCS „Barza Neagră Grup” SRL în baza contractului de prestări servicii nr. 65/H.

La data de 01 septembrie 2012 a fost angajată în funcția de învățătoare la clasele primare în baza ordinului nr. 11 din 01 septembrie 2012 la școala primară-grădiniță din satul Trestieni, comuna Colicăuți, raionul Briceni.

Ulterior, în baza contractului de muncă nr. 1 din 31 august 2012 a fost angajată prin cumul în calitate de consultant la „Brend Stil” SRL.

Indică că la 22 octombrie 2012 i-a fost acordat concediu de maternitate pînă la data de 24 februarie 2013, iar contribuții de asigurări sociale i-au fost achitate de către toate instituțiile în care a activat, fapt ce confirmă prin extrasul din cont eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț.

Astfel, menționează reclamanta că considerînd că este în drept de a beneficia de indemnizație de maternitate de la locul de muncă de bază stabilită din venitul mediu lunar și care conform răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale din 26 mai 2015 constituie 74 190,09 lei, s-a adresat pîrîților și a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate.

Însă, prin răspunsul nr. 3 din 14 februarie 2014, pîrîții i-au comunicat că o decizie în acest sens va fi luată după soluționarea dosarului penal privind controlul veridicității materialelor prezentate.

Menționează că la data de 16 martie 2015 Procuratura sect. Centru mun. Chișinău a dispus clasarea procesului penal pe cauza penală nr. 2013928193, iar la data de 03 aprilie 2015 s-a adresat cu o cerere către Primăria com. Colicăuți raionul Briceni solicitînd stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate.

La cererea din 03 aprilie 2015 Primăria com. Colicăuți raionul Briceni i-a expediat o adresare, prin care i-a comunicat că cererea ei a fost expediată după competență către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni, iar ulterior, prin răspunsul din 06 iunie 2015 pîrîții i-au comunicat că nu cunosc modalitatea de raportare și achitare a cheltuielilor respective și consideră că anume Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț urmează să achite indemnizația solicitată.

Consideră că răspunsul pîrîților este ilegal și urmează a fi anulat.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 49 alin. (1) și (2) din Constituția RM, art. art. 1, 2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08 iulie 1999, art. 5 alin. (1) lit. d), 16 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale 289 din 22 iulie 2004, art. art. 23, 124 alin. (1) din Codul muncii, pct. pct. 21, 6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2006, art. 13 alin. (2) și (3) și pct. 1 și 1.1 din Anexa nr. 3 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012 nr. 270 din 23 decembrie 2011, art. 8 alin. (2), pct. 4), 5) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16 octombrie 2013 și art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28 decembrie 2006.

Solicită, anularea răspunsului nr. 32 din 04 iunie 2015, cu privire la refuzul stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate și obligarea pîrîților să-i stabilească, calculeze și să-i achite indemnizația de maternitate reieșind din venitul mediu lunar asigurat, realizat pe întreaga perioadă din data de 01 iulie 2012 pînă la data de 31 octombrie 2012.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 13 iulie 2015, a fost refuzat în primirea cererii de chemare în judecată, fiind remise Tatianei Arehta cererea de chemare în judecată cu toate materialele anexate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 a fost admis recursul declarat de către Arehta Tatiana, casată încheierea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, a fost corectată greșeala strecurată în decizia instanței de apel prin substituirea sintagmei „Judecătoria Briceni” cu sintagma „Judecătoria Edineț”.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 30 decembrie 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni și Consiliul raional Briceni.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 21 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 04 aprilie 2016, Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Arehta Tatiana, prin intermediul avocatului Crivenco Roman, s-a acordat apelantei termen pînă la 17 mai 2016 ora 16.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, depunerea apelului motivat și explicat că în cazul în care nu v-a lichida neajunsurile menționate și nu v-a prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, a fost restituit apelul declarat de Arehta Tatiana cu toate documentele anexate, pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile din cererea de apel, în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016.

La 31 mai 2016, Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 17 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casare încheierii contestate și restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2016, a fost respins recursul declarat de Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016.

La 08 august 2016, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 60), Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016, solicitând admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs și rejudecarea cauzei de către Curtea Supremă de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că decizia din 27 iulie 2016, prin care a fost respins recursul înaintat asupra încheierii Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 a fost emisă în rezultatul unei erori care se datorează necunoașterii a unor fapte și circumstanțe esențiale legate de soluționarea de către Curtea de Apel Bălți a chestiunii de punere pe rol a cererii de apel înaintate de Arehta Tatiana, invocând ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) CPC.

Sub acest aspect, susține că la data emiterii deciziei nu s-a cunoscut despre faptul că încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a fost comunicată nici apelantului și nici reprezentantului acesteia, avocatului Crivenco Roman, contrar constatărilor făcute și reținute de instanța de recurs în decizia sa.

Astfel, afirmă că încheierea sus menționată nu a fost recepționată de către avocatul Crivenco Roman, or semnătura de pe Avizul de recepție nr. CN 07 din 04 mai 2016 anexat la materialele cauzei nu îi aparține ultimului.

În acest sens, relevă că această semnătură îi aparține avocatului Goiman Alexandru al cărui sediu nu coincide cu sediul avocatului Roman Crivenco,

ceea ce se dovedește prin confirmarea eliberată de CA „Alexandru Goiman”, aceasta deoarece pe același etaj al clădirii de pe adresa bd. Stefan cel Mare și Sfânt, 200, mun. Chișinău își au sediul profesional în jurul la 15-18 avocați și avocați stagiați care au numere de birouri diferite și entități separate.

Relevă că în scopul evitării unor astfel de situații în vederea recepționării trimiterilor poștale BAA „Justice” a încheiat cu Oficiul Poștal 2004, Acordul privind livrarea trimiterilor poștale și presei periodice din 01 ianuarie 2016, în care persoanele împuternicite de a primi trimiterile poștale adresate biroului dat sunt Crivenco Roman și Verebceanu Sergiu, prin urmare nici una din aceste persoane nu a semnat Avizul de recepție nr. CN 07 din 04 mai 2016, anexat la materialele cauzei.

Indică că despre faptul că cererii de apel nu i s-a dat curs a aflat ocazional la data de 14 mai 2016 de pe portalul oficial al instanțelor judecătorești unde era indicată doar mențiunea că cererii de apel nu i s-a data curs, fără a fi publicată și încheierea instanței și fără a fi fixată vreo ședință de judecată, din care motiv a întocmit apelul motivat și l-a depus în adresa Curții de Apel Bălți.

În condițiile date, consideră că dacă la data examinării recursului instanța era în cunoștință de cauză că semnătura de pe Avizul de recepție nr. CN 07 din 04 mai 2016 anexat la materialele cauzei nu-i aparține avocatului Crivenco Roman, atunci urma a fi luată o altă hotărâre în concordanță cu prevederile legii și a practicii constante a Curții Supreme de Justiție.

Mai remarcă că un alt fapt despre care instanța nu a cunoscut la emiterea deciziei, este cel că la dosar există încheierea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2016, în temeiul căreia instanța de apel a decis punerea pe rol a cauzei și fixarea ședinței de examinare a pricinii pentru data de 09 iunie 2016 ora 12.00.

Având în vedere aceste considerente, invocă crearea unei situații în care, pe de o parte instanța de apel a restituit cererea de apel, iar pe de altă parte a pus-o pe rol fixând ședința de examinare a pricinii, situația care se datorează faptului că același dosar a fost repartizat de două ori la doi judecători diferiți cu atribuirea numerelor diferite, iar la moment nu se cunoaște care încheiere este valabilă.

Din această perspectivă, reiterează că descoperirea existenței încheierii din 25 mai 2016 de punere pe rol a cauzei și fixarea ședinței de examinare a pricinii este un motiv real și suficient pentru revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016 cu o posibilă verificare suplimentară a legalității încheierii de restituire a cererii de apel din 17 mai 2016, având în vedere circumstanțele noi descoperite și care nu au fost cunoscute de revizuent la examinarea cauzei în recurs și nici nu au fost combătute de instanță.

Totodată, revizuentul a considerat necesar de menționat că la emiterea încheierii de a nu da curs cererii de apel, termenul limită acordat părții de către instanță pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel urmează să coincidă cu data și ora ședinței de judecată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum denotă actele cauzei, revizuenta Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, în susținerea cererii de revizuire au prezentat în copie confirmarea eliberată de Cabinetul Avocatului „Alexandru Goiman”, acordul privind livrarea trimiterilor poștale și presei periodice din 01 ianuarie 2016, încheierea Curții de Apel Bălți din 25 mai 2016 și extrasul din Registrul cabinetelor și birourilor asociate de avocați.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În acest fel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii. Faptele noi apărute după darea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuenta în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or ultima nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a

pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea înscrisurilor prezentate ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Astfel, este evident că motivele invocate nu se încadrează în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii.

Nu poate fi reținut nici argumentul revizuyentei, precum că la data emiterii deciziei, revizuirea căreia o solicită, nu a cunoscut despre faptul că încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a fost comunicată nici apelantului și nici reprezentantului acesteia, avocatului Crivenco Roman, deoarece în recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 nu se pretinde necunoașterea acesteia, din contra, se invocă că prin încheierea respectivă nu a fost fixată și o ședință de judecată, care ar obliga înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel la data și ora stabilită de instanță.

Este apreciată critic și afirmația revizuyentei precum că încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, nu a fost recepționată nici de avocatul Crivenco Roman, iar semnătura de pe Avizul de recepție nr. CN 07 din 04 mai 2016 anexat la materialele cauzei nu îi aparține ultimului.

Aceasta deoarece, din materialele dosarului rezultă că copia încheierii din 29 aprilie 2016 a fost expediată atât în adresa apelantei Arehta Tatiana cât și în adresa reprezentantului acesteia – avocatului Roman Crivenco, pe adresele indicate de ultimii în cererea de apel nemotivată, ca adresă de corespondență, la 03 mai 2016 (f. d. 207 vol.I) și care a fost recepționată pe adresa indicată a reprezentantului la 06 mai 2014, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 208 vol.I).

Respectiv, în aceste condiții, în cauză sunt incidente reglementările art. 105 alin.(5) CPC, potrivit cărora, citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Așadar, este evident că circumstanțele descrise de către revizuentă nu constituie circumstanțe nou-descoperite ce ar putea fi definite ca totalitatea de fapte juridice, care ar duce la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, or acestea nu au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, neavând o putere decisivă pentru răsturnarea hotărârii revizuirea a cărei se solicită.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenta Arehta Tatiana în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Roman Crivenco, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Arehta Tatiana împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru